

Uwagi do kryteriów wyboru projektów programu FEM 2021-2027
XVI posiedzenie KM FEM 2021-2027 (zaplanowane na 2 lipca 2025 r.)

L.p.	Obszar/ działanie/ kryterium	Zgłaszający	Treść uwagi	Stanowisko / odpowiedź Departamentu RR UMWM
Działanie 1.6 Cyfrowe rozwiązania w e-administracji typ projektu A. E-administracja i otwarte zasoby oraz B. Cyberbezpieczeństwo w administracji				
1.	Uwagi ogólne	RES SACRA MISER	1. Proszę o informację, czy konieczność zmiany kryteriów wstrzymuje ogłoszenie wyników dwóch konkursów realizowanych w roku 2024, tj.: Wdrożenie elektronicznego zarządzania dokumentacją w podmiotach zależnych od Województwa Małopolskiego” na kwotę dofinansowania: 5 892 175,50 zł Oraz Rozwój Regionalnego Systemu Biuletynów Informacji Publicznej w Małopolsce” na kwotę dofinansowania: 6 799 240,95 zł 2. Czy kryteria dotyczą już nowego konkursu realizowanego w trybie niekonkurencyjnym o wartości 24 987 272,47 zł (planowany termin ogłoszenia 10.2025). Jeśli konkurs ten ma być realizowany na tych kryteriach, czy można prosić o informację o założeniach planowanego projektu. 3. Kryteria dla Działania 1.6 typ C i D przyjmowano na Komitecie w grudniu 2024 r. Planowane ogłoszenie konkursu realizowanego w trybie konkursowym dla jst (o wartości 15 931 606,58 zł) to sierpień 2025 r. Skąd konieczność tak długiego terminu między zatwierdzeniem kryteriów a ogłoszeniem konkursu?	Wyjaśnienie Odnosząc się do poszczególnych uwag: - Ad 1. Nie ma możliwości zmiany kryteriów dla naboru będącego w trakcie oceny. Wszystkie nabory niekonkurencyjne na projekty w ramach Działania 1.6 zostały uruchomione zgodnie z przyjętym harmonogramem naborów. W ramach trzech uruchomionych dotychczas dla tego Działania naborów złożono trzy projekty niekonkurencyjne, których Wnioskodawcą było Województwo Małopolskie. Dodatkowo złożono jeden projekt, który był II fazą projektu fazowanego z poprzedniej perspektywy. Wszystkie ww. projekty zostały ocenione pozytywnie na poszczególnych etapach oceny, zgodnie z kryteriami obowiązującymi na moment ogłoszenia naboru, wybrane do dofinansowania i dla wszystkich tych projektów zostały podjęte przez Zarząd Województwa Małopolskiego uchwały ws. przyjęcia projektu do realizacji w ramach FEM 2021-2027 (ekwiwalent umowy dofinansowania projektu dla projektów własnych Województwa Małopolskiego). Projekty, które wskazano w pytaniu zostały wybrane do dofinansowania uchwałami ZWM w sprawie wyboru do dofinansowania odpowiednio: 11 marca 2025 r. i 25 marca 2025 r. - Ad 2. Tak, kryteria te dotyczą naboru w trybie niekonkurencyjnym, planowanego na październik br. W załączeniu przekazana zostaje informacja o projekcie niekonkurencyjnym dla którego zaplanowano na październik nabór.

L.p.	Obszar/ działanie/ kryterium	Zgłaszający	Treść uwagi	Stanowisko / odpowiedź Departamentu RR UMWM
				Ad 3. Wychodząc naprzeciw postulatom JST zgłaszanym podczas spotkań IZ stara się przygotowywać kryteria najszybciej jak to jest możliwe biorąc pod uwagę możliwości faktyczne i prawne. Żadne uregulowania prawne nie wskazują z jakim konkretnie wyprzedzeniem mają być przygotowywane kryteria wyboru projektów. W tym przypadku nie doszło do przesunięcia terminu naboru, a do przyspieszenia zgłoszenia kryteriów pod obrady KM podobnie jak to miało już miejsce w przypadku innych naborów.
Działanie 2.11 Wsparcie służb ratunkowych, typ projektu A. Zabezpieczenie potrzeb służb ratowniczych Działanie 2.24 Rozwijanie systemu gospodarki wodno-ściekowej – ZIT, typ projektu A. Rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej oraz oczyszczanie ścieków komunalnych, w tym budowa lub przebudowa oczyszczalni ścieków oraz rozwój systemów wodociągowych oraz Typ projektu B. Zwiększenie efektywności systemów zaopatrzenia w wodę i optymalizacja zużycia wody				
2.	Kryterium pn. Odporność infrastruktury na zmiany klimatu (jeśli dotyczy)	MFIPR/DRP	Zgodnie z art. 2 pkt 42 CPR: „<i>uodparnianie na zmiany klimatu</i>” oznacza proces mający na celu zapobieganie podatności infrastruktury na potencjalne długoterminowe skutki zmian klimatu, przy jednoczesnym zapewnieniu przestrzegania zasady „<i>efektywności energetycznej przede wszystkim</i>” oraz zgodności poziomu emisji gazów cieplarnianych wynikających z projektu z celem osiągnięcia neutralności klimatycznej w 2050 r. Wobec powyższego niezbędne jest uzupełnienie w ramach definicji kryterium zapisów o wymogach dotyczących weryfikacji inwestycji pod kątem łagodzenia zmian klimatu. W obecnej definicji kryterium wybrzmiewa jedynie wymóg dotyczący weryfikacji pod względem adaptacji do zmian klimatu. Kryterium „<i>odporność infrastruktury na zmiany klimatu (jeśli dotyczy)</i>” powinno być uzupełnione o powyższe zapisy dla wszystkich działań.	Wyjaśnienie Kwestie związane z wpływem projektu na zasadę zrównoważonego rozwoju oraz zasadę „nie czyn poważnych szkód”, wskazane w art. 9 ust. 4 Rozporządzenia nr 2021/1060 z dn. 24.06.2021 r. - cyt.: 4. <i>Cele Funduszy są realizowane zgodnie z celem wspierania zrównoważonego rozwoju, określonym w art. 11 TFUE, oraz z uwzględnieniem celów ONZ dotyczących zrównoważonego rozwoju, a także porozumienia paryskiego i zasady „nie czyn poważnych szkód”.</i>) podlegają ocenie w ramach kryterium pn. Zgodność projektu z zasadą zrównoważonego rozwoju w tym zasadą „nie czyn poważnych szkód”.

L.p.	Obszar/ działanie/ kryterium	Zgłaszający	Treść uwagi	Stanowisko / odpowiedź Departamentu RR UMWM
3.	Kryterium pn.: Projekt wybierany w sposób niekonkurencyjny [2.24A; 2.24B – zestawy kryteriów dla mechanizmu ZIT]	MFIPR/DRP	Prośba do IZ, aby w zdaniu <i>Projekt musi wynikać z pozytywnie zaopiniowanej przez IZ strategii ZIT</i> – dopisać, że w Strategii zostało wskazane źródło dofinansowania – program regionalny 2021-2027. Zgodnie z zapisami ze <i>Wstępu do Linii demarkacyjnej</i> (...)	Uwaga uwzględniona W zestawach kryteriów dla Działania 2.24 <i>Rozwijanie systemu gospodarki wodno-ściekowej – ZIT</i> , zapis w definicji kryterium zostanie uzupełniony w taki sposób, że jego dotychczasowe brzmienie: <i>Projekt musi wynikać z pozytywnie zaopiniowanej przez IZ strategii ZIT.</i> otrzyma brzmienie: <i>Projekt musi wynikać z pozytywnie zaopiniowanej przez IZ strategii ZIT, w której wskazano, jako planowane źródło finansowania projektu, program FEM 2021-2027.</i>
Działanie 5.7 Infrastruktura związana z zapewnieniem opieki w społeczności lokalnej – ZIT Typ projektu A. Infrastruktura związana z zapewnieniem opieki osobom wymagającym wsparcia ze względu na wiek lub niepełnosprawność lub choroby przewlekłe				
4.	Uwaga ogólna	RES SACRA MISER	Proszę o informację, czy naborze z roku 2024 r. nie wpłynęły żadne wnioski. Na stronie: https://fundusze.malopolska.pl/nabory/8287-dzialanie-57-infrastruktura-zwiazana-z-zapewnieniem-opieki-w-spolecznosci-lokalnej-zit brak jest informacji w tym zakresie?	Wyjaśnienie W odpowiedzi na nabór wniosków w 2024 r. wpłynęły dwa wnioski z ZIT Nowy Sącz. Informacje na stronie internetowej zostaną uzupełnione.
Działanie 8.13 Zagospodarowanie terenów i obiektów zdegradowanych typ projektu A. Nadanie terenom i obiektom zdegradowanym nowych funkcji				
5.	Kryterium pn. Gotowość projektu do realizacji	Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania	Przesyłam stanowisko dotyczące kryteriów do naboru 8.13A w zakresie dwóch istotnych i budzących poważne wątpliwości zapisów. Po pierwsze, zaniepokojenie budzi wprowadzenie nowego kryterium premiującego wnioskodawców,	Wyjaśnienie a) Kryterium pn. Gotowość projektu do realizacji zostało wprowadzone do wszystkich adekwatnych zestawów kryterium już podczas ostatniego posiedzenia KM FEM

L.p.	Obszar/ działanie/ kryterium	Zgłaszający	Treść uwagi	Stanowisko / odpowiedź Departamentu RR UMWM
	oraz Kryterium pn. Realizacja projektu na terenie gmin górniczych	Nad Białą Przemszą.	którzy rozpoczęli realizację projektu przed ogłoszeniem naboru, tzn. „na własne ryzyko”. Takie podejście prowadzi do uprzywilejowania podmiotów posiadających wystarczające środki finansowe na sfinansowanie całości inwestycji jeszcze przed złożeniem wniosku. W praktyce oznacza to konieczność zabezpieczenia 100% wartości projektu oraz ogłoszenia postępowań przetargowych na etapie aplikowania o środki, bez gwarancji uzyskania dofinansowania. Działanie takie jest nie tylko ryzykowne – z uwagi na możliwość uznania części kosztów za niekwalifikowalne – ale także stoi w sprzeczności z zasadą równego traktowania wnioskodawców. W efekcie mniejsze podmioty oraz samorządy o ograniczonych budżetach zostają de facto wykluczone z możliwości skutecznego ubiegania się o wsparcie. Po drugie, poważne zastrzeżenia budzi kryterium dotyczące realizacji projektu na terenie gmin górniczych, które zostało obarczone bardzo wysoką wagą – aż 25%. Tak silna preferencja nie była dotąd stosowana w żadnym innym konkursie w ramach Programu FEM, co rodzi pytania o zasadność oraz zgodność z zasadą proporcjonalności i równego dostępu do funduszy publicznych. W tym kontekście należy szczególnie podkreślić sytuację powiatu olkuskiego, na którego terenie – w związku z zakończoną eksploatacją kopalni – występują realne problemy środowiskowe i hydrologiczne, m.in. powstawanie zalewisk i osuwisk. Pomimo oczywistych skutków eksploatacji górniczej, żadna z gmin powiatu olkuskiego nie została formalnie zakwalifikowana przez Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego jako gmina pogórnicza.	(kwiecień br., Krynica-Zdrój) i w takiej wersji zostało zaakceptowane przez członków KM FEM. Uzasadnieniem dla wprowadzenia powyższego kryterium jest przede wszystkim fakt, że IZ premiuje lepiej przygotowane i gotowe do realizacji projekty, co wpływa na to, że są one w stanie szybciej realizować płatności, na czym zależy szczególnie z punktu widzenia zarządzania finansowanego programem. Warto podkreślić, że programy regionalne mają ograniczony czas na wydatkowanie środków UE – realizowane są w ograniczonych ramach finansowych i czasowych, z zastrzeżeniem, że koniec okresu kwalifikowalności wydatków nie oznacza, że całość wydatków ponoszonych w ramach programu może być swobodnie ponoszona do tego momentu. Jeśli nie zostaną one zakontraktowane w odpowiednim czasie, w tym z uwzględnieniem zobowiązań wynikających z zasady $n+2/n+3$, to istnieje ryzyko utraty ich części. Zasady obowiązujące w Polityce Spójności obligują nie tylko do celowego wydatkowania środków ale i narzucają określone wymagania czasowe, co z kolei wymusza na IZ podejmowanie decyzji o preferencyjnym traktowaniu projektów gotowych do realizacji. Odnosząc się do poszczególnych uwag: - Ad. 1 obniżenie wagi tego kryterium – nie rekomendujemy obniżania wagi, biorąc pod uwagę fakt, że konieczne jest premiowanie lepiej przygotowanych projektów, które będą generować płatności. - Ad. 2 zapewnienie jego fakultatywności – kryterium nie jest 0/1 tzn. przyznanie 0 pkt nie eliminuje projektu z dalszej oceny. - Ad. 3 doprecyzowanie, że brak jego spełnienia nie będzie skutkował automatycznym obniżeniem szans projektów na dofinansowanie - kryterium nie jest 0/1 tzn. przyznanie 0 pkt nie eliminuje projektu z dalszej

L.p.	Obszar/ działanie/ kryterium	Zgłaszający	Treść uwagi	Stanowisko / odpowiedź Departamentu RR UMWM
			W praktyce oznacza to wykluczenie całego obszaru z możliwości uzyskania dodatkowych punktów, mimo że spełnia on kryteria merytoryczne i faktyczne. W ocenie wnioskodawców jest to działanie nieuzasadnione i nierówne. W związku z powyższym, postulujemy: Usunięcie lub zasadniczą modyfikację kryterium premiującego rozpoczęcie realizacji projektu przed ogłoszeniem konkursu, w szczególności poprzez: - obniżenie wagi tego kryterium, - zapewnienie jego fakultatywności, - doprecyzowanie, że brak jego spełnienia nie będzie skutkował automatycznym obniżeniem szans projektów na dofinansowanie. Rezygnację z obecnej formy kryterium dotyczącego lokalizacji projektu na terenie gmin górniczych lub jego rozszerzenie o gminy dotknięte skutkami działalności górniczej, niezależnie od ich formalnego statusu administracyjnego – w tym w szczególności o gminy powiatu olkuskiego. Doprecyzowanie sposobu weryfikacji spełnienia wymogu realizacji 50% projektu – czy odnosi się on do kosztów kwalifikowanych, czy do całkowitej wartości inwestycji. Mając na uwadze transparentność, sprawiedliwość oraz efektywność dystrybucji środków unijnych w województwie małopolskim, apelujemy o pilne rozważenie powyższych uwag i dostosowanie kryteriów oceny projektów w sposób umożliwiający rzeczywiście równy dostęp do wsparcia wszystkim	oceny. Dofinansowanie otrzymają projekty z najwyższą liczbą punktów. Odnosnie wątpliwości dotyczących sposobu weryfikacji wymogu realizacji 50% projektu, zgodnie z definicją kryterium, odnosi się ono do wartości przewidzianej w projekcie do zlecenia w ramach postępowań o udzielenie zamówienia publicznego. b) Kryterium pn. Realizacja projektu na terenie gmin górniczych, jest w opinii IZ adekwatnym kryterium, gdyż FST jest funduszem dedykowanym transformacji górniczej. Zasadniczo dla wszystkich działań w ramach priorytetu 8., kryterium to zostało przyjęte przez KM FEM w zaproponowanym brzmieniu, IZ nie widzi uzasadnienia, dla wyłączenia jego stosowania w Działaniu 8.13, skoro jest to działanie w ramach którego wsparcie kierowane jest na projekty z zakresu zagospodarowania terenów i obiektów zdegradowanych, zwłaszcza, że kryterium to było już zatwierdzone przez KM dla tego działania w 2024 r.

L.p.	Obszar/ działanie/ kryterium	Zgłaszający	Treść uwagi	Stanowisko / odpowiedź Departamentu RR UMWM
			potencjalnym beneficjentom, niezależnie od ich lokalizacji czy skali działalności.	
6.	Kryterium: Gotowość projektu do realizacji	RES SACRA MISER	Kryterium tego typu jest nowością w dotychczasowych pakietach kryteriów. Z czego wynika jego wprowadzenie?. Jednocześnie premiuje wnioskodawców, którzy rozpoczęli już realizację projektów "na własne ryzyko" nawet przed ogłoszeniem konkursu. Beneficjent miała konieczność zabezpieczenia 100% wartości projektu (skoro zamówienia już zostały ogłoszone na etapie składania wniosku). Czy nie stoi to w sprzeczności z zasadą równego traktowania beneficjentów. Wprowadzono także niewspółmiernie wysoko oceniane kryterium dot. realizacji projektu na terenie gmin górniczych (waga aż 25%), czego chyba nie było w żadnych innych konkursach w ramach Programu FEM. Dlaczego wprowadzono taką zmianę do kryteriów? Zatem praktycznie podmioty zlokalizowane poza gminami górniczymi, które nie mają wystarczających środków, aby ruszyć z przetargami nie mają pewności otrzymania dofinansowania, mają bardzo niskie szanse na otrzymanie dofinansowania tutaj. Z moich rozmów z gminami wynika, że ogłoszenie przetargu przez zakończeniem oceny (kiedy wiele kosztów przenosi się jako niekwalifikowalne) byłoby bardzo ryzykowne. Jak będzie mierzone te 50% - od kosztów kwalifikowanych, całkowitej wartości projektu?	Wyjaśnianie Kryterium pn. Gotowość projektu do realizacji zostało wprowadzone do wszystkich adekwatnych zestawów kryterium już podczas ostatniego posiedzenia KM FEM (kwiecień br. Krynica-Zdrój) i w takiej wersji zostało zaakceptowane przez członków KM FEM. Uzasadnieniem dla wprowadzenia powyższego kryterium jest przede wszystkim fakt, że IZ premiuje lepiej przygotowane i gotowe do realizacji projekty, co wpływa na to, że są one w stanie szybciej realizować płatności, na czym zależy szczególnie z punktu widzenia zarządzania finansowanego programem. Warto podkreślić, że programy regionalne mają ograniczony czas na wydatkowanie środków UE – realizowane są w ograniczonych ramach finansowych i czasowych, z zastrzeżeniem, że koniec okresu kwalifikowalności wydatków nie oznacza, że całość wydatków ponoszonych w ramach programu może być swobodnie ponoszona do tego momentu. Jeśli nie zostaną one zakontraktowane w odpowiednim czasie, w tym z uwzględnieniem zobowiązań wynikających z zasady n+2/n+3, to istnieje ryzyko utraty ich części. Zasady obowiązujące w Polityce Spójności obligują nie tylko do celowego wydatkowania środków ale i narzucają określone wymagania czasowe, co z kolei wymusza na IZ podejmowanie decyzji o preferencyjnym traktowaniu projektów gotowych do realizacji. To kryterium nie stoi w sprzeczności z zasadą równego traktowania beneficjentów, tylko premiuje projekty lepiej przygotowane / gotowe do realizacji i generowania szybkich płatności.

L.p.	Obszar/ działanie/ kryterium	Zgłaszający	Treść uwagi	Stanowisko / odpowiedź Departamentu RR UMWM
				Warto zwrócić uwagę, że jest to kryterium wyłącznie premiujące lepiej przygotowane projekty, co oznacza, że przyznanie 0 pkt w tym kryterium nie eliminuje projektu z dalszej oceny. Odnosnie wątpliwości dotyczących sposobu weryfikacji wymogu realizacji 50% projektu, zgodnie z definicją kryterium, odnosi się ono do wartości przewidzianej w projekcie do zlecenia w ramach postępowań o udzielenie zamówienia publicznego.